

MINISTERIEEL BESLUIT HOUDENDE
BESCHERMING ALS MONUMENT, STADS- OF DORPSGEZICHT

DE VLAAMSE MINISTER VAN FINANCIËN EN BEGROTING EN RUIMTELIJKE ORDENING,

Gelet op de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, gewijzigd bij bijzondere wet van 8 augustus 1988, inzonderheid artikel 6, § 1, I, 7 ;

Gelet op het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten, stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de decreten van 18 december 1992, 22 februari 1995, 22 december 1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december 2001 en 21 november 2003;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 27 juli 2004 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse Regering, gewijzigd bij besluit van de Vlaamse Regering van 15 oktober 2004;

Gelet op het ministerieel besluit van 30 april 2004 houdende ontwerp van lijst van voor bescherming vatbare monumenten, stads- en dorpsgezichten;

Gelet op het advies van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen van 02 december 2004,

BESLUIT :

Artikel 1. Wordt beschermd, overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten, stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de decreten van 18 december 1992, 22 februari 1995, 22 december 1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december 2001 en 21 november 2003:

1° Omwille van het algemeen belang gevormd door de historische en sociaal-culturele waarde:

- als monument:

Het interbellumensemble met voortuintjes en afsluitingen, gelegen te Oostende (Oostende), Oude Molenstraat 33, 40; Prinsenlaan 02, 03, 04, 05, 06, 07, 08, 09, 10, 11, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45;

bekend ten kadaster:

Oostende, 3e afdeling, sectie C, perceelnummer(s) 341A5, 341A8, 341B8, 341C8, 341G3, 341G8, 341H5, 341H8, 341K5, 341K6, 341K7, 341K8, 341K9, 341L3, 341L5, 341L7, 341L8, 341L9, 341M7, 341M9, 341N3, 341P3, 341P7, 341P8, 341P9, 341R7, 341R8, 341R9, 341S5, 341S7, 341S8, 341S9, 341T5, 341T7, 341T8, 341T9, 341V7, 341V8, 341V9, 341W7, 341W9, 341X9, 341Y9, 341Z4.

De historische waarde wordt als volgt omschreven :

- Als zijnde een representatief exponent van de architecturale invulling van de westelijke stadsuitbreiding te Oostende, ingezet vanaf het laatste kwart van de 19de eeuw onder impuls van koning Leopold II in het kader van het toen snel groeiend badstadtoerisme en verder gezet tijdens het interbellum. De aanleg van de Prinsenlaan in 1904 kadert in de derde fase van de westwaartse stadsuitleg naar het plan van V. Besme (1899), de persoonlijke raadgever van koning Leopold II en uitgevoerd door architect A. Dujardin, zijnde het gebied tussen de Koninginnelaan ten oosten en de North- en Elisabethlaan ten westen.
- Als zijnde een verdere uitbreiding, gerealiseerd in de jaren 1928-1938, van de reeds ten tijde van de Belle Epoque ontwikkelde residentiële woonbuurt in aansluiting bij de Koninginnelaan en vlakbij de z.g. "squares", met name het Prinses Clementina- en het Prinses Stefanieplein.

De historische, in casu de architectuurhistorische waarde, wordt als volgt omschreven :

- Als zijnde een gaaf bewaard, kwalitatief interbellumensemble waarin verschillende stijlen binnen de toenmalige architectuur vertegenwoordigd zijn, namelijk enerzijds eclectische panden met inslag van de neo-Lodewijk XVI-stijl, anderzijds panden met art-decogetinte gevels. Voorts ook opstanden aanleunend bij de nieuwe zakelijkheid, voornamelijk aan het zuidelijke laanuiteinde en meestal getypeerd door bakstenen gevelfronten van verzorgd metselwerk.
- Als zijnde een ensemble bestaande uit een aaneengesloten huizenrij van burgerhuizen en kleinschalige appartementsgebouwen met voortuintjes daterend uit het interbellum. De typerende voortuintjes zijn een zeldzame vorm van groenvoorziening met duidelijk architectonische functie, cf. veelal voorzien van oorspronkelijke afsluiting meegaand met de stijl van de achterliggende gevel. Het betreft meestal breedhuizen tot vier bouwlagen, sporadisch voorzien van souterrain al dan niet met erin opgenomen garage, met ongelijke travee-indeling onder zadel- of (pseudo-) mansardedak. De brede venstertraveeën worden veelal gemarkeerd door doorgetrokken erkerpartijen, al of niet met zij- en/of bovenbalkons. Er werd een gevarieerd materiaalgebruik aangewend naargelang de beoogde stijl.

De sociaal-culturele waarde wordt als volgt omschreven :

- Als zijnde een gaaf bewaard ensemble dat een goed beeld geeft van de woningbouw door de middenklasse in het interbellum, namelijk enerzijds burgerhuizen als eigen woonst of als opbrengsteigendom, en anderzijds kleinschalige appartementsgebouwen, eveneens in aansluiting bij de democratisering van het kusttoerisme na de Eerste Wereldoorlog.

2° Omwille van het algemeen belang gevormd door de historische en sociaal-culturele waarde:

- als monument:

Ensemble van 21 panden, gelegen te
Oostende (Oostende), Graaf de Smet de Naeyerlaan 52, 54, 56, 60, 62,
64, 66, 68, 70, 74, 76,78, 80, 84, 86, 88, 90, 92, 94, 96,
98;

bekend ten kadaster:

Oostende, 1e afdeling, sectie A, perceelnummer(s) 1630A2, 1630B2, 1630D2,
1630E2, 1630F4, 1630G4, 1630G5, 1630H5, 1630K4, 1630K5, 1630M5, 1630P3,
1630S3, 1630T3, 1630V2, 1630V3, 1630W, 1630X2, 1630Z, 1630Z2, 1630Z3.

De historische waarde wordt als volgt omschreven:

- Als zijnde een getuige van een belangrijke stap in de ontwikkeling van Oostende, waarbij in het interbellum verschillende woonwijken worden uitgebouwd, o.m. het meest zuidelijke gedeelte van Hazegraswijk, met als blikvanger en uitgangbord de huizenrij in de bocht van de Graaf de Smet de Naeyerlaan.
- Als zijnde een getuige van de belangrijke stedenbouwkundige initiatieven die Koning Leopold II nam voor de uitbouw van de Hazegraswijk in het begin van de 20ste eeuw, nl. de aanleg van het Maria-Hendrikapark, de Graaf de Smet de Naeyerbruggen en de Graaf de Smet de Naeyerlaan als belangrijkste as door de wijk en aansluiting op de Koninklijke Baan. Het interbellumensemble vormde de afsluiter, zowel in tijd als in ruimte, van dit laatste initiatief.

De historische, in casu architectuurhistorische waarde, wordt als volgt omschreven:

- Als zijnde een gaaf bewaard, kwalitatief interbellumensemble waarin verschillende heersende stijlen binnen de toenmalige architectuur aanwezig zijn, nl. de historiserende trend, de art deco en het modernisme.
- Als zijnde een ensemble van interbellum burgerhuizen en appartementsgebouwen waaraan een aantal plaatselijke architecten meewerkten die in het interbellum talrijke panden realiseerden in de wijk, waardoor het ensemble een staalkaart is van de interbellumarchitectuur in de rest van deze buurt.
- Als zijnde een ensemble waarin op een doordachte en geslaagde manier de overgang is gemaakt tussen de toen reeds gebouwde, imposante Graaf de Smet de Naeyerbruggen en de huizenrij in de Graaf de Smet de Naeyerlaan, waardoor het geheel een statige architecturale entree vormt tot de stad Oostende.

De sociaal-culturele waarde wordt als volgt omschreven:

- Als zijnde een ensemble van interbellumrijwoningen die door zijn statige uitwerking en zijn ligging in de bocht van de Graaf de Smet de Naeyerlaan in aansluiting bij de gelijknamige bruggen een waardige entree vormt tot de stad Oostende.
- Als zijnde een gaaf ensemble dat een goed beeld geeft van de woningbouw van de middenklasse in het interbellum, nl. enerzijds burgerwoningen waarin men zelf woonde of die men verhuurde en anderzijds appartementsgebouwen, met een gevel die al dan niet een weergave is van de onderverdeling van de panden in horizontale eenheden.

3° Omwille van het algemeen belang gevormd door de historische en sociaal-culturele waarde:

- als monument:

Ensemble van twee tegenover elkaar liggende rijen huizen met inbegrip van de omheinde voortuintjes, gelegen te

Oostende (Mariakerke), Distellaan 86, 87, 88, 89, 90, 91, 93;

bekend ten kadaster:

Oostende, 5e afdeling, sectie B, perceelnummer(s) 77B5 (DEEL), 77F3 (DEEL), 77S7 (DEEL), 77Z6 (DEEL), 85C5 (DEEL), 85W2 (DEEL), 85Z2 (DEEL).

De historische waarde wordt als volgt omschreven:

- Als zijnde een getuige van een belangrijke stap in de geschiedenis van het kustplaatsje Mariakerke, dat zich in aansluiting met Oostende tijdens de belle epoque en het interbellum, ontwikkelt tot een toeristische badplaats.

- Als zijnde een getuige van de stedenbouwkundige initiatieven die Koning Leopold II nam voor de uitbouw van Oostende, waarbij hij door het verplaatsen van de Koninklijke residentie een belangrijke impuls geeft aan de uitbouw van Mariakerke.

De historische, in casu architectuurhistorische waarde, wordt als volgt omschreven:

- Als zijnde een gaaf bewaard ensemble van bescheiden interbellum-vakantiehuisen in pittoreske cottagestijl met voortuintjes, een type dat het westelijke deel van de verkaveling van de badplaats Mariakerke oorspronkelijk kenmerkte.
- Als zijnde een ensemble van rijhuizen waarin de invloed van de Engelse cottagestijl op interbellum-rijhuizen duidelijk af te lezen valt, nl. in het afwisselende materiaalgebruik (veelkleurige baksteen, gepolychromeerde metselmortel, breuksteen), het aanbrengen van pseudo-vakwerk, het verzorgde houtwerk gekenmerkt door kleine roedeverdeling en het levendige dakenspel.
- Als zijnde een gaaf bewaard ensemble van vakantiehuisen in cottagestijl, dat in het interbellum door architect Jules Gunst (Nieuwpoort) werd opgetrokken in de nieuwe verkaveling in Mariakerke.

De sociaal-culturele waarde wordt als volgt omschreven:

- Als zijnde een ensemble dat een goed beeld geeft van de oorspronkelijke bebouwing van een interbellumverkaveling in een badplaats aan de Noordzeekust, zijnde Mariakerke, getypeerd door straten met kleine vakantiehuisen in pittoreske cottagestijl.
- Als zijnde een gaaf bewaard ensemble bestaande uit voorbeelden van een type vakantiewoning dat in het interbellum door projectontwikkelaars aan de Belgische Noordzeekust werd aangeboden aan toeristen met een eerder bescheiden budget. Aldus illustreren deze woningen een schakel in het verhaal van het kusttoerisme.

4° Omwille van het algemeen belang gevormd door de artistieke en historische waarde:

- als monument:

Gerechtshof van Oostende met inbegrip van de conciërgerie, gelegen te Oostende (Oostende), Canadaplein 1A;

bekend ten kadaster:

Oostende, 1e afdeling, sectie A, perceelnummer(s) 1651N12(DEEL).

De historische, in casu architectuurhistorische waarde, wordt als volgt omschreven:

- Als zijnde een goed voorbeeld van een openbaar gebouw uit het interbellum, dat is opgetrokken in een statige, sobere stijl geïnspireerd door de nieuwe zakelijkheid en te duiden als modern classicisme, passend bij de functie van dit gebouw, zijnde een gerechtshof.
- Als zijnde ontwerp van de Oostendse architect S. Smis i.s.m. de lokale architecten Vancoillie en Van Laere dat wordt gekenmerkt door een evenwichtige en functionele stijl, ondersteund door de bas-reliëfs van J. Cantré en de glasramen van C. Westerduin.
- Als zijnde een openbaar gebouw dat zowel in exterieur als interieur is afgewerkt met een geslaagde combinatie van hoogwaardige bouwmaterialen, en waarbij keramische tegels van de Brusselse firma Helman een vooraanstaande rol spelen.
- Als zijnde een ontwerp dat een nationale wedstrijd won, mede dankzij de functionaliteit in het ontwerp, waarbij zowel rekening werd gehouden met de representatieve functie van het gebouw (strengere stijl, rijke materialen, imposante traphal en portaal) als met de administratieve functie (comfortabele burelen, handige inpassing van archiefruimte in tussenverdieping).

De artistieke waarde wordt als volgt omschreven:

- Als zijnde een openbaar gebouw opgetrokken in 1938 in een modern classicistische stijl, waarbij aandacht is besteed aan de integratie van kunst in de architectuur, meer bepaald door de bas-reliëfs van Jozef Cantré in de vensterregisters van de belangrijkste gevels en het drieluik van glasramen van Cor Westerduin. Beide kunstenaars gingen daarbij uit van dezelfde thematiek, zijnde de verschillende afdelingen die binnen het gerechtshof gevestigd zijn.

5° Omwille van het algemeen belang gevormd door de historische en sociaal-culturele waarde:

- als monument:

Het hoekpand, gelegen te

Oostende (Oostende), Eduard De Cuyperstraat 11;

bekend ten kadaster:

Oostende, 6e afdeling, sectie D, perceelnummer(s) 34Z8 (DEEL).

De historische, in casu de architectuurhistorische waarde, wordt als volgt omschreven :

- Als zijnde een representatief en kwalitatief voorbeeld van de architecturale invulling van de westelijke stadsuitbreiding te Oostende, ingezet vanaf het laatste kwart van de 19de eeuw onder impuls van koning Leopold II in het kader van het toen snel groeiend badstadtoerisme en verder gezet tijdens het interbellum. De toenmalige aanleg en bebouwing van de Eduard De Cuyperstraat sluit aan bij het stratenplan in dambordvorm ten noordoosten van de Nieuwpoortsesteenweg gerealiseerd ca. 1896 tijdens de verdere stadsuitbreiding westwaarts in aansluiting bij de eerste fase van 1867 volgens plan van ingenieur L. Crépin.
- Als zijnde een woning, opgetrokken in 1929, aanleunend bij zowel de art-decostijl als de nieuwe zakelijkheid, met gevelfront voorzien van verzorgd baksteenparement en benadrukte hoektravee waarboven beglaasde trapkast. Tevens als blikvanger omwille van de ligging aan een hoek, die tevens benut wordt voor een alternatieve ruimtewerking in het interieur, cf. de aanwezigheid van de cirkelvormige trapzaal met aansluitend de octogonale hal. Vermeldenswaardig in het interieur zijn o.m. de behouden decoratieve en kleurrijke mozaïekvloeren.
- Als zijnde getuige van het oeuvre van de vooraanstaande architect André Daniels (Oostende, 1883-1976), één van de belangrijkste Oostendse architecten, die in het begin van de 20ste eeuw en tijdens het interbellum aan de hele kust werkzaam was en vele woonhuizen, villa's en hotels ontwierp in diverse stijlen. Was samen met enkele Franse architecten medeontwerper van het Thermae Palace te Oostende (1929-1933).

De sociaal-culturele waarde wordt als volgt omschreven :

- Als zijnde een interessante illustratie van privé-behuizing uit het interbellum met aandacht voor kwalitatieve vormelijke uitwerking voor zowel in- als exterieur.

6° Omwille van het algemeen belang gevormd door de historische en sociaal-culturele waarde:

- als monument:

Het voormalig woonhuis van architect S. Smis, gelegen te

Oostende (Oostende), Eduard De Cuyperstraat 11/2;

bekend ten kadaster:

Oostende, 6e afdeling, sectie D, perceelnummer(s) 34A9 (DEEL).

De historische, in casu de architectuurhistorische waarde, wordt als volgt omschreven :

- Als zijnde een representatief en kwalitatief voorbeeld van de architecturale invulling van de westelijke stadsuitbreiding te Oostende, ingezet vanaf het laatste kwart van de 19de eeuw onder impuls van koning Leopold II in het kader van het toen snel groeiend badstadtoerisme en verder gezet tijdens het interbellum. De toenmalige aanleg en bebouwing van de Eduard De Cuyperstraat sluit aan bij het stratenplan in dambordvorm ten noordoosten van de Nieuwpoortsesteenweg gerealiseerd ca. 1896 tijdens de verdere stadsuitbreiding westwaarts in aansluiting bij de eerste fase van 1867 volgens plan van ingenieur L. Crépin.
- Als zijnde een woning, opgetrokken in 1933, aanleunend bij zowel de art-decostijl als de nieuwe zakelijkheid, gekenmerkt door o.m. gevelfront met verzorgd baksteenparement met aandacht voor voegwerk en metselverbanden. Opmerkelijk is de benadrukte inkompartij waarin twee beelden in expressionistische stijl verwerkt zijn, met name gehurkte naakte mansfiguren (steenkappers) die als hermen de latei van het deurportaal torsen. Vermeldenswaardig in het interieur is de behouden indeling en aankleding, zijnde o.m. traphal met decoratieve marmeren bevloering, houtwerk van o.m. lambrisering en parketvloeren in diverse houtsoorten en verbanden, glasramen.
- Als zijnde getuige van het oeuvre van en de nauwe samenwerking tussen de Oostendse architect Silvain Smis (1909-2003) en de beeldhouwer Daniel Devriendt (1907-1988), waardoor een geslaagde integratie van beeldhouwkunst in architectuur gerealiseerd werd.

De sociaal-culturele waarde wordt als volgt omschreven :

- Als zijnde een interessante illustratie van privé-behuizing uit het interbellum met aandacht voor kwalitatieve vormelijke uitwerking voor zowel in- als exterieur, in casu als voormalige woon- en werkplaats van de Oostendse architect Silvain Smis.

7° Omwille van het algemeen belang gevormd door de historische en sociaal-culturele waarde:

- als monument:

"Zeemanshuis Godtschalck" met inbegrip van het duinpaviljoentje en de bijhorende bakstenen trap door de duinen, gelegen te Oostende (Oostende), Dokter Eduard Moreauxlaan 322; bekend ten kadaster: Oostende, 2e afdeling, sectie B, perceelnummer(s) 32B5, 32N5 (DEEL), 32T4 (DEEL).

De sociaal-culturele waarde wordt als volgt omschreven:

- Als zijnde een rusthuis voor zeelieden, wat een heel specifieke en zeldzaam voorkomende functie is, die direct aansluit bij Oostende als havenstad. De specifieke functie van dit gebouw werd vastgesteld in het testament van de schenkster Helena Godtschalck en wordt nog steeds geëerbiedigd door het huidige beheer, zijnde de federale overheid.
- Als zijnde een rusthuis dat indertijd een modelinstelling op het gebied van bejaardenzorg was, met een duinenpaviljoen, individuele kamers, kamers voor gezinnen en moderne gemeenschapsvoorzieningen.

De historische waarde wordt als volgt omschreven:

- Als zijnde een rusthuis voor bejaarde vissers en zeelieden dat met een schenking van de welgestelde redersfamilie Godtschalck is opgericht in 1924-25 en nog steeds als dusdanig en onder de oorspronkelijke naam wordt gebruikt.
- Als zijnde een getuige van de geschiedenis van Oostende als havenstad, waarbij de vissers- en zeeliedenbevolking een heel belangrijke rol heeft gespeeld.

De historische, in casu de architectuurhistorische waarde, wordt als volgt omschreven:

- Als zijnde een rusthuis voor zeelieden opgetrokken in 1924-1925 in een architectuur die aansluit bij de cottagestijl, cf. afwisseling van materialen, zijnde baksteen, bepleistering en hout voor de invulling van de topgevels, gebruik van kleine roedeversdeling.
- Als zijnde een rusthuis met paviljoentje, dat door zijn inplanting in het duinengebied tracht tegemoet te komen aan de leefwereld van de residenten, zijnde vissers en zeelieden die steeds in contact met de zee hebben geleefd.

Art. 2. Met het oog op de bescherming zijn van toepassing:

De beschikkingen van het besluit van de Vlaamse regering van 17 november 1993 tot bepaling van de algemene voorschriften inzake instandhouding en onderhoud van monumenten en stads- en dorpsgezichten (Belgisch Staatsblad 10 maart 1994).

Brussel,

26 MEI 2005

Vlaamse minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening,

A handwritten signature in blue ink, consisting of a long horizontal line that curves upwards and ends in a vertical stroke.

Dirk VAN MECHELEN